

Do buněk nechceme, říkají v Chanově. Pokus stěhovat lidi z ghatt selhává

19. listopadu 2019

Plány na přestěhování lidí z ghatt selhávají. Obyvatelům z vyloučených lokalit se do nových montovaných bytů nechce. Zdevastovaným domům, ve kterých žijí, však často hrozí zřícení. Vyloučených lokalit navíc v Česku každoročně přibývá, letos už je jich 830 a žije v nich celkem 127 tisíc lidí. Nezaměstnanost v nich dosahuje až 80 procent.

[Přehrát video](#)

Romové z Chanova se bouří, nechtějí jít žít do kontejnerů | (2:52) | video: [iDNES.tv](#)

„Kdo by šel do těch plechových buněk? Vždyť tam bude plíseň a bude tam táhnout, ať si tam úředníci bydlí sami,“ říká rozčileně Helena Biliová, jedna z obyvatelk nechvalně proslulého mosteckého sídliště Chanov, jedné z nejhorších adres v zemi.

Fotogalerie

Bydlí ve zdevastovaném domě, kterému chybí osmdesát procent oken, elektřina jde jen v jejím bytě a všechno, co z okolních bytů šlo ukrást či spálit, je pryč. Do nových montovaných bytů, které chce postavit radnice, jít odmítá.

Stejně jako ona přemýšlí většina lidí z ghatt. Na města se tak žene nová pohroma – sociální experimenty sestěhovat Romy a nepřizpůsobivé na jedno místo nevyšly, ale vystěhovat je teď z domů, které hrozí

[Zobrazit fotogalerii](#)

zřícením, nebude jednoduché. Vyloučených lokalit mezitím každoročně přibývá a domů, které hrozí

zřícením, taktéž.

Radnice Mostu měla za to, že má řešení – koupit kovové kontejnery, stavební buňky zvané „Čunkobuňky“ po vsetínském starostovi, který s nimi přišel jako první. Věřila, že z nejzdevastovanějších domů do nich přestěhuje celé rodiny a paneláky, ze kterých zbyly jen ohořelé betonové skelety, zdemoluje. Vznikla by tak nová lokalita. Modulová.

„Zničili jsme si to my cikáni. To je třeba říct. Bylo to krásné sídliště, než přišla generace, která jen fetuje a všechno je jim jedno. Je to ve výchově, když rodiče neokřiknou děti, že nemají ničit baráky, tak jak chcete vychovávat ty děti?“ kritizuje Peter Bažo, Rom ze sídliště Chanov, který tu žije čtyřicet let. A platí tu za neformální autoritu. I on je však přesvědčený, že do plechových kontejnerů – modulového bydlení – nepůjde vůbec nikdo z Romů. „Nebudou žít jako prasata,“ říká Bažo.

Most se rozhodl přesunout chanovské Romy do čunkodomků

Mostecké sídliště Chanov vzniklo v roce 1978 a radnice sem „na zkoušku“ sestěhovala zejména Romy ze starého Mostu, který padl kvůli těžbě uhlí. Na jeho případu se dá předpovídat, co nastane i v ostatních ghettech.

Kontejnerové byty vyjdou na 20 milionů

Pro pochopení: nezaměstnanost tu dosahuje 80 procent, lidé tu bydlí ve 197 bytech, i když většina z nich je bez teplé vody, plynu, elektřiny. Teplou vodu tu lidé nemají dvacet třicet let. Do základní školy, která je přímo naproti panelákům, chodí 110 žáků. Na obědy denně jen patnáct z nich.

Výstavba kontejnerového bydlení vyjde Most na 20 milionů korun. Investici už odsouhlasilo vedení města, proti jsou pouze zastupitelé za Piráty a Zelené. „Nijak to nepomůže integraci. Naopak to uzemní další šance začlenit Romy do normální společnosti,“ míní pirátský zastupitel Adam Komenda. Podle něj by řešením bylo, aby si sami Romové opravili dva stávající paneláky. „Nastěhovali by se do nich ti, kdo na opravě pracovali. Získali by tak k tomu bydlení vztah i pracovní zkušenosti,“ doplňuje.

Rekonstrukci navrhli i sami obyvatelé Chanova v petici, kterou předložili vedení města na červnovém zastupitelstvu. Primátor [Jan Paparega](#) (ProMOST) ji však odmítl. „Je to nesmysl a nevhodné. Jedna věc je opravit a druhá udržet v nějakém stavu. Každoročně vynakládáme na správu, opravy a údržbu sídliště Chanov 2,5 milionu korun a dalších 1,2 milionu korun za úklid veřejného prostranství,“ argumentuje pro MF DNES primátor Paparega. Nejspíš ještě tento měsíc chce pro místní udělat prezentaci a představit jim přesnější podobu záměru.

VIDEO: Bagr rozebírá na sídlišti Chanov

Do plánů mostecké radnice se pustil i Institut pro sociální inkluzi. Ten odeslal politikům dokument, který se jmenoval Buňky do Chanova = průvan v pokladně města se záporným efektem. Institut v něm píše, že

další zničený panelák

nákup obytných kontejnerů nedává smysl z pohledu kvality bydlení ani možností integrace. „Jde o pokus zalíbit se Mostečanům razantním řešením a la vesnice pro lůzu,“ tvrdí institut a Mostu navrhuje, aby raději sháněl dotace od ministerstva pro místní rozvoj a stavěl nové byty. Kromě toho musí města pomoci dostat se lidem z dluhových pastí a vymanit se z ghett tak, že jim dají práci.

Šéf Pirátů Ivan Bartoš zase varuje, že stavění kontejnerů na okrajích existujících ghett je časovaná bomba. „Vyrostete v nich nová generace Romů, kteří si už ani nedokážou představit, jak může vypadat standardní bydlení,“ prohlásil.

Proti výstavbě buněk je i vládní Agentura pro sociální začleňování. I ta si myslí, že by radnice měla Romy rozmístit do bytů po celém Mostě. „Za ideální řešení považujeme postupný útlum sídliště, který bude realizován v dlouhodobém horizontu. Obyvatelům by následně bylo poskytnuto dlouhodobé nájemní bydlení v bytech standardní kvality v nesegregované lokalitě,“ komentuje ředitel agentury David Beňák.

Odpadky rovnou z oken

Jenže Most argumentuje i tím, že lidi nechce jinam stěhovat, protože všechny lokality dopadnou stejně. Technické služby města přestaly na zkoušku minulý měsíc na deset dní uklízet odpadky okolo jednotlivých domů. Za domem označovaným jako „třináctka“, v podstatě největším bytovým domem, to rázem vypadalo jako na smetišti. Lidé odpadky vyhazovali přímo z oken. „Přitom lidé v této lokalitě, ale samozřejmě i v ostatních lokalitách našeho města mají dost možností, jak se odpadů vyprodukovaných jejich domácnostmi zbavit. Bez toho, aby je museli vyhazovat z okna,“ komentovala mluvčí magistrátu Klára Vydrová.

Další města čekají, jak pokus Mostu vystěhovat Romy z vybydlených domů dopadne. Míst, jako je Chanov, jsou po celé zemi stovky. Například Litvínov chce na nechvalně známém sídlišti Janov do roku 2024 zbourat čtyři vybydlené paneláky. Na první demolici, která vyjde na osm milionů korun, už radnice dostala i dotaci – padesát procent.

„Nechceme, aby se do vybydlených domů stěhovali další problémoví obyvatelé,“ uvedla místostarostka Erika Sedláčková (KSČM) důvod, proč město přistoupilo k výkupům paneláků a demolicím. Janov je podle vedení města natolik nasáklý potížemi, že s nastěhováním dalších problémových lidí do vybydlených domů by se situace mohla nekontrolovatelně vyhrotit.

Vyloučené lokality? Jsme krátce před nepokoji, řekla Maláčová

Trocha čísel: zatímco v roce 2015 bylo takových vyloučených lokalit 606, letos už to je 830. A počty podle krajských koordinátorů a romských poradců stále stoupají, už nyní v těchto ghettech žije 127 tisíc lidí.

„Kritická zůstává situace v Karlovarském a Ústeckém kraji, kde se na území všech obcí s rozšířenou působností vyskytuje alespoň jedna sociálně vyloučená lokalita,“ píše se ve zprávě o stavu romské

populace, kterou projednala vláda a MF DNES ji má k dispozici. Vyloučenou lokalitou je místo, kde žije nejméně dvacet lidí v tísní, jsou odkázáni na sociální dávky, bez práce, mají nízké vzdělání a vysoké dluhy.

Autoři: [Václav Janouš](#), [Dominika Hromková](#)

Související

[Most přestal na zkoušku uklízet Chanov, za deset dní bylo pod okny smetiště](#)

[Průhledný panelák chce Most poslat k zemi, poslední obyvatel odmítá odejít](#)

[Most se rozhodl přesunout chanovské Romy do „čunkodomků“](#)

[Integrace dětí z ghetta funguje, povinná školka přesto moc nepomohla](#)

[Vstoupit do diskuse \(947 příspěvků\)](#)

[Sdílet na Facebooku](#)

[Sdílet na Twitteru](#)